

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

socialisme, ja, han viger end ikke tilbage for at anvende ordet grundlovsstridig, men glemmer, at der i grundlovens § 74 tales om alle indskrænkninger i erhvervsfriheden, „som ikke er begrundede i det almene vel“, og det er vel det høje ting, der må bestemmes, og det er begrundet i det almene vel eller ej.

Jeg og min gruppe er efter nøje prøvelse af erfaringerne under de nugældende mælkeordninger fortsat af den opfattelse, at mælkeordningerne har reduceret omkostningerne ved behandling og salg af mælk og fløde og skaffet forbrugerne billigere mælk, end de ellers ville have fået. Dette må være hovedsagen, når man står over for, om man skal ophæve ordningerne, så meget mere som denne udvikling er gået hånd i hånd med en hygiejnisk forbedring af et for befolkningens sundhed så vigtigt levnedsmiddel. Vi hørte i kommissionen gang på gang, hvorledes den hygiejniske sagkundskab lagde vægt på en fortsættelse af mælkeordningerne, idet man vel teoretisk kunne tænke sig det, som det ærede medlem hr. Anker Lau og det ærede medlem hr. Poul Claussen fremhæver, at man uden en ordening kunne opretholde et hygiejnisk fremskridt; men det blev samtidig understreget, at det i praksis vil være meget vanskeligt, at kontrollen ikke kunne blive så effektiv, og at det ømtålige spørgsmål, den hygiejniske mælk, i stor udstrækning er et opdragelsesspørgsmål også på produktionsstedet, og at man derfor ikke vidste, hvor man i praksis var henne, hvis en sådan ordening ophævedes. Derfor må jeg anbefale, at man stemmer imod mindretallets ændringsforslag — det liberalistiske forslag kalder det ærede medlem hr. Anker Lau det — hvorefter man vil tvinge kommuner, der frivilligt har indført mælkeordninger, til at ophæve dem.

Jeg sagde før, at spørgsmålet om mælkeordningerne ikke er og for øvrigt aldrig har været et partipolitisk spørgsmål, og vil i den forbindelse fremhæve, hvad tidligere har været fremhævet her i tinget, at utallige kommuner med borgerligt styre har fundet det hensigtsmæssigt at gennemføre sådanne ordninger. Det, der i særlig grad gør det ærede medlem hr. Anker Laus argumentation så hul — det ærede medlem hr. Poul Claussens tone er lidt blidere, og det er jo naturligt, at en apoteker har noget mere

forståelse af, at der er forskel på koncessionerede virksomheder og almindelige monopolvirksomheder — det, der i mine øjne gør det ærede medlem hr. Anker Laus argumentation så hul, er, at der for mig ingen tvivl er om, at hvis mælkeordningerne i henhold til lovgivningen blev ophævet, fik vi ikke den fri konkurrence, men en af organisationerne etableret monopolordning.

Jeg tror, der er sagt nok i denne sag, og skal derfor slutte med at anbefale, at man stemmer for ministerens ændringsforslag og imod mindretallets, og blot tilføje, at hvis mindretallet havde troet, der var mulighed for at få dets ændringsforslag vedtaget, havde det næppe turdet stille det.

Gudrun Bjørner: Ja, jeg er nu heller ikke imponeret af det ærede medlem hr. Anker Laus indsats under udvalgsarbejdet i denne sag og i øvrigt heller ikke af det ærede medlems indlæg her i dag. Han kunne da virkelig godt have gået noget videre end til bare lige at køre frem med de gamle travere. Der havde været rig mulighed for at konstatere den mærkværdige udvikling i forholdet mellem prisen pr. fedtenhed i mælk og prisen pr. fedtenhed i smør. Det må dog være klart og tydeligt for hver eneste, at faldet i prisen pr. fedtenhed i smør er $33\frac{1}{3}$ pct. fra 1953 til nu, beregnet på akkurat samme tid af året, medens mælkeprisens stigning, ligeledes udregnet efter fedtindhold og beregnet på akkurat samme tid af året, fra 1953 til 1958 er 23 pct. Prisen på smørrets fedtenheder er altså faldet med $33\frac{1}{3}$ pct., og det drejer sig vel at mærke ikke om det dejligt billige smør, vi nu kan få, dette ferske smør, nej, det er det ganske normale smør, man kunne få både dengang og nu. Det kan ikke være nogen hemmelighed for nogen, at der er blevet dette meget store misforhold. Nå, men når det ærede medlem hr. Anker Lau ikke nævner det, er det måske, fordi det er kommet landbrugerne til gode, for mejeriernes og mælkeudsalgenes avancer bliver jo meget grundigt kontrolleret af mælkeforsyningsudvalget i København, så det er ikke dem, der får mere; det må altså være landbruget.

Man skulle i det hele taget tro, at venstre måtte være mægtig godt tilfreds med en lov, som faktisk støtter det betrængte landbrug i disse vanskelige tider, medens man